Godišnji izvještaj 2009.

B.a.B.e. **Budi aktivna. Budi emancipiran.**
Ilica 16, 10 000 Zagreb
Tel: 01/4663 666
Fax: 01/4662 606

Godišnji izvještaj 2009.

Kao najvažniji događaj u protekloj godini izdvajamo službeno otvaranje **Kuće ljudskih prava Zagreb** na Međunarodni dan ljudskih prava, 10. prosinca 2009., Kuća je osnovana 2008. godine i predstavlja krovnu organizaciju udruga koje se bave zaštitom ljudskih prava: B.a.B.e. (Budi aktivna. Budi emancipiran.); Centar za mirovne studije; Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću; Građanski odbor za ljudska prava; Udruga za promicanje istih mogućnosti; Udruga za zaštitu i promicanje mentalnog zdravlja „Svitanje“. Protekla godina uglavnom je posvećena preuređenju dviju zgrada Kuće ljudskih prava Zagreb, u Selskoj 112a. Iako je preseljenje ureda Baba planirano u 2009. godini, zbog nedostatka financijskih sredstava za dovršenje radova na drugoj kući, ured je ostao na staroj adresi u Ilici 16 (preseljenje ureda se očekuje u proljeće 2010. godine).

Babe su u 2009. godini donijele novi trogodišnji strateški plan koji je u konačnici rezultirao promjenom statuta udruge, odnosno imena, misije, ciljeva i djelatnosti. Na strateškom planiranju zaključeno je da su Babe, nakon petnaestogodišnjeg djelovanja na području zaštite i promocije ženskih ljudskih prava, spremne za bavljenje ljudskim pravima u njihovoj cijelosti. Promjena misije i vizije organizacije očitovala se i u novom Statut koji je donesen na Skupštini u lipnju. Prema Statutu nova i proširena misija Baba je: „promicanje rodne ravnopravnosti i osiguranja jednakih mogućnosti za sve rodove u svim sferama društvenog života“. Sukladno izmijenjenoj misiji organizacije došlo je do promjena i u nazivu koji sada glasi: B.a.B.e. Budi aktivna. Budi **emancipiran**.

Novim Statutom definirane su i nove djelatnosti udruge:

- Pružanje pravne i psihološke pomoći u rješavanju problema neposredno ili posredno vezanih za neku od povreda ljudskih prava;
- Edukacija o ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti i konceptu osiguravanja jednakih mogućnosti za sve - treninzi, radionice, seminari, konferencije i sl;
- Javno zagovaranje i organiziranje javnih kampanja;
- Lobiranje prema donositeljima propisa;
- Objavljivanje publikacija – letaka, knjiga, brošura i sl.;
- Provođenje istraživanja
- Proizvodnja medijskih sadržaja
- Otvaranje i vođenje skloništa za žene i djecu žrtve nasilja, kao humanitarna djelatnost
- Druge djelatnosti sukladno ciljevima, misiji i viziji udruge.

Tijekom strateškog planiranja došlo je i do promjena vezanih za organizaciju i ustroj organizacije, ukinuti su Nadzorni odbor i Vijeće (ranije sastavljeno od 5 od 8 članica), a uspostavljeno je Vijeće organizacije koje je sada sastavljeno od predsjednice organizacije, koordinatorice, voditeljica programa/projekata, voditeljice financija i voditeljice ureda.

Razdvojena je funkcija koordinatorice i predsjednice udruge za predsjednicu je izabrana Sanja Sarnavka dok je za koordinatoricu udruge izabrana Zdravka Sadžakov.

Strateški ciljevi organizacije formulirani su u obliku tri nova programska stupa:

- **Programski stup I – RODNA RAVNOPRAVNOST**
- Cilj ovog programa je mainstreaming rodne ravnopravnosti u sve nacionalne, regionalne i lokalne politike korištenjem relevantnih metodologija: istraživanja, analize rodnih politika, policy savjetovanja, monitoring, podizanje javne svijesti itd.

- **Programski stup II – PREVENCIJA I SUZBIJANJE RODNO UVJETOVANOG NASILJA**
- Cilj ovog programskog stupa je zadržavanje postojeće pravne pomoći žrtvama nasilja te veći fokus na prevenciju

- **Programski stup III – PROMOCIJA POLITIČKOG KONCEPTA LJUDSKIH PRAVA**
- Cilj ovog programa je povećanje utjecaja korpusa ljudskih prava na legislativu i praksu u području borbe protiv diskriminacije te u području zaštite prava na javno izražavanje i slobodu mišljenja, okupljanja i sl.

Nova organizacijska shema udruge

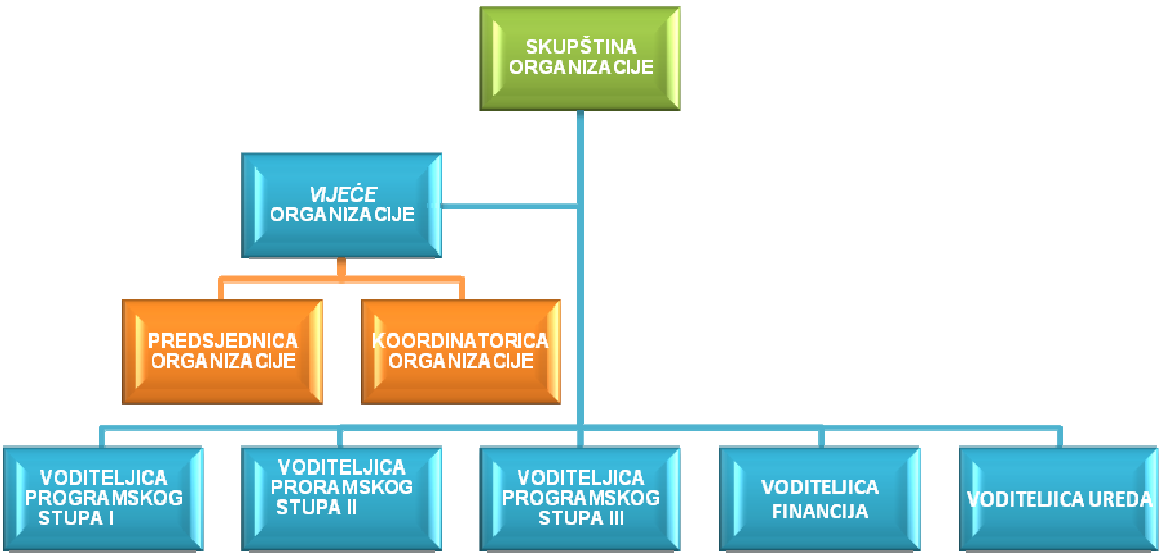

U protekloj godini došlo je do kadrovskih promjena uredu Baba u Zagrebu i u Sigurnoj kući Vukovar. Od rujna 2009. godine Mihaela Jović i Renata Ćuk voditeljice projekata nisu više naše djelatnice. Krajem godine kao volonterke pridružile su nam se Jelena Host, sociologinja i Jelena Štimac, etnologinja i Korana Radman etnologinja i sociologinja. U Sigurnoj kući Vukovar umjesto domaćice Marice Mandić zaposlena je Biljana Grbavac, a Valentina Delić je zaposlena kao zamjena za Ivanu Sučić koja je od siječnja do listopada 2009. godine bila na porodiljnom dopustu.

PROJEKTI 2009.

U sklopu tri programska stupa organizacije, Babe su provodile sljedeće projekte u 2009. godini:

1. Programski stup I – Rodna ravnopravnost

„Ka ravnopravnoj participaciji žena i muškaraca u Vukovarsko- srijemskoj županiji – lokalni izbori 2009."

Poticaj za projekt bio je podatak koji govori da je Vukovarsko-srijemska županija, prema postotku izabranih žena u predstavničko županijsko tijelo – (9,8%), na dnu je hrvatskih županija. Opći cilj projekta bio je osigurati barem 35% mjesta na kandidacijskim listama ženama koje će sudjelovati na lokalnim izborima u svibnju 2009. g. i barem 20% na izbornim listama u VS županiji.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije (VSŽ) i B.a.B.e. zajednički su provodili aktivnosti usmjerene ka ravnopravnijoj participaciji žena i muškaraca u političkom odlučivanju u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Ključne aktivnosti projekta bile su usmjerene na provođenje mjera 4.1.1. I 4.1.2. iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova kroz edukaciju, javnu kampanju i monitoriranje od rujna 2008. do lipnja 2009. g.

Tijekom provedbe aktivnosti bile su uključene lokalne stranačke organizacije, visokoobrazovane nezaposlene žene, građanke/e, udruge, mediji. Kao indikator uspješnosti provedenih aktivnosti uzet je broj žena na kandidacijskim listama. Prema provedenoj analizi broj žena je na kandidacijskim listama porastao kako za županijsku skupštinu, tako i za predstavnička tijela za većinu gradova u Županiji.

Na kandidacijskim listama za skupštinu VSŽ 2005. godine našlo se 22,5% žena na svim listama, dok je na kandidacijskim listama za 2009. godinu čak 5,5% žena više (28%).
Gradovi koji bilježe rast broja žena na kandidacijskim listama za skupštinu u odnosu na liste iz 2005. godine su: Ilok (rast od 26%), Vinkovci (rast od 21%), Županja (rast od 16%), Grad Otok (bilježi rast od 2,7%, ali ujedno ima izuzetno mali postotak žena na listama od svega 11%). Iako Vukovar bilježi pad od 5% u odnosu na listu iz 2005. (49%) uz Županju s čak 45% žena na listama, je jedan od rijetkih gradova koji prelaze željeni postotak od 40% žena.

Iz analize kandidacijskih lista za predstavnička tijela u općinama Vukovarsko-srijemske županije vidljivo je da su neke općine očito primijenile neke od mjera iz preporuke Vijeća Europe 2003/3. te su višestruko povećale broj žena na listama u odnosu prethodne izbore.

Svakako pohvalni, su primjeri Općine Gunja s čak 42% kandidatkinja na listama (što je pet puta više no na prošlim izborima), Općine Tordinci s 31% žena na listama, Općina Cerna 29% žena, Općina Negoslavci 18% (4% na listama iz 2005), Općina Stari Mikanovci s 35%, Općina Gradište ima 40% žena na listama, Općina Tompojevci 32%, dok nešto blaži porast bilježe općine Markušnica (24%) i Nijemci (21%).

Među općinama koje bilježe pad broja žena na kandidacijskim listama, naročito se ističe Općina Drenovci koja ima čak dvostruko manje kandidatkinja na svojim listama nego na prethodnim izborima, odnosno 17,6% u 2009. u usporedbi s 34% 2005. godine. Nešto blaži pad zabilježe je i u općinama Privlaka, Lovas, Stari Jankovci i Jarmina.

U sklopu projekta, analizirale smo i broj žena na vodećim mjestima u Županiji te došle do poražavajućeg podatka da je samo jedna lista (SDP-HNS-DC-DSU-SDAH-NSS) istakla ženu za županicu. Također, u gradovima Županije nema niti jedne kandidatkinje za gradonačelnicu, dok ih je 9 istaknuto za zamjenice gradonačelnika i to u Iloku, Vinkovcima, Vukovaru i Županji. Isto tako od ukupno 26 općina u Vukovarsko – srijemskoj županiji, samo je Općina Cerna istakla kandidatkinju za načelnicu općine, a još tri općine istakle su žene za zamjenice načelnika.
Jedan od rezultata projekta je i to što smo upoznale više od 1000 muškaraca i žena s Rezolucijom Vijeća Europe (2003)3. Aktivnosti kampanje za veće sudjelovanje žena na izbornim listama uspješno su provedene, izbori su monitorirani, a rezultate smo objavile na posebnoj web stranici (http://www.zenenaizborimavsz.com/).

PHARE 2006. – „Raising local voices: Creating a roadmap towards effective implementation of antidiscrimination regulations at local and national level“ – „Podizanje lokalnih glasova na nacionalnu razinu: ucrtavanje putokaza ka učinkovitoj primjeni antidiskriminacijskog zakonodavstva na lokalnoj i nacionalnoj razini“

Projekt je započeo 26. studenog 2008. godine i provodio se godinu dana do 25. studenog 2010. Osnovni cilj projekta bio je omogućiti participaciju i aktivan doprinos građana i organizacija civilnog društva u razvijanju, implementaciji i monitoriranju javnih politika u području ljudskih prava, tj. doprinijeti uspostavi dobre prakse aktivnog građanstva u implementaciji antidiskriminacijskog zakona i politika u ciljanim zajednicama - Dalj, Pakrac, Knin, Vis, Čakovec.

U svakoj zajednici B.a.B.e. su imale partnere, lokalne OCD – Gord u Erdutu, Delfin u Pakracu, ZvoniMir u Kninu, Udrugu žena Romkinja „Bolja budućnost“ u Čakovcu i Cenzura Plus u Visu, koji su sudjelovali u svim fazama provedbe projekta. Lokalne udruge uključile smo u projekt polazeći od toga da decentralizirane prakse i razvoj demokratske kulture na lokalnoj razini nije moguć bez prepoznavanja uloge lokalnih organizacija civilnog društva i njihovog osnaživanja te uključivanja u provedbu antidiskriminacijskih zakona i politika. Osim toga partnerske lokalne organizacije omogućile su B.a.B.e. timu pristup isključenim i marginaliziranim skupinama kao i predstavnicima lokalne samouprave.

Aktivnosti projekta bile su usmjerene na:

1) mapiranje problema povezanih s diskriminacijom isključenih i marginaliziranih grupa u 5 izabranih zajednica, s ciljem uvida u njihove potrebe i prioritete, manjkavosti i postignuća kako bi se ta saznanja prenijela donositeljima odluka na lokalnoj i nacionalnoj razini
2) skiciranje preporuka iz lokalne perspektive kako bi implementacija zakona i politika protiv diskriminacije u skladu s EU standardima bila provediva s posebnim naglaskom na nužnost kontinuiranog monitoriranja provedbe i izvještavanja
3) posebno naznačiti potrebu uključivanja organizacija civilnog društva u procese donošenja odluka i implementaciju EU standarda u odnosu na antidiskriminacijske zakone i politike na lokalnoj i nacionalnoj razini
4) motivaciju građana u lokalnoj zajednici da aktivno sudjeluju u oblikovanju, ali i monitoriranju provedbe antidiskriminacijskih zakona i politika
5) utjecaj na lokalnu samoupravu, suce, tužitelje, socijalne radnike i policiju kako bi uspostavili kanale za kontinuiran dijalog sa OCD-a i građanima a vezanima za kršenje ljudskih prava
6) osnaženje kanala komunikacije između OCD-a i građana iz lokalnih zajednica sa OCD-ima i institucijama na nacionalnoj razini

Harmonizacija hrvatskog pravnog sustava sa pravnom stečevinom EU predstavlja jedan od glavnih izazova hrvatskog integracijskog procesa. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći i Antidiskriminacijski zakon samo su primjeri novih regulatornih okvira koji su nastali kao izraz potrebe za usklađivanjem hrvatskog pravnog sustava sa onim EU. Projektom smo između ostaloga željele upoznati građane s konkretnim postojećim zakonima kao i praktičnim korištenjem tih zakona pred sudovima.

Iako je Hrvatska ratificirala većinu međunarodnih deklaracija, rezolucija i donijela niz zakona koji reguliraju zaštitu ljudskih prava još uvijek postoje brojne marginalizirane grupe građana čija prava nisu dovoljno zaštićena.

Stoga smo kao primarne ciljane skupine ovog projekta odredili isključene i marginalizirane grupe s visokim rizikom od diskriminacije (žene, osobe s invaliditetom, mlade, Rome i srpsku manjinu), ali i lokalnu i regionalnu vlast, sudstvo, tužiteljstvo, policiju, socijalne radnike, lokalne medije i OCD, a na nacionalnoj razini članove Hrvatskog sabora i donositelje odluka.

Zbog relativno kratkog roka provedbe, a s druge strane brojnih aktivnosti na lokacijama u čitavoj Hrvatskoj, provedba projekta bila je izuzetno intenzivna. B.a.B.e. tim je proveo nekoliko dana na terenu u svakoj zajednici radeći na istraživanju, prikupljanju relevantnih podataka (na početku svake posjete organizirane u po dvije fokus grupe kako bi detektirale glavne problemi konkretne zajednice), kao i na sastancima s predstavnicima lokalne samouprave, centrima za socijalnu skrb, policijom, sudstvom i lokalnim OCD-ima. Također u svakoj od zajednica naše su članice pravnog tima Ljubica Matijević Vrsaljko i Ines Bojić primale stranke, razmatrale njihove slučajeve te davale besplatne pravne savjete. Svaka posjeta završila je okruglim stolom na kojem su stručnjaci govorili o mehanizmima zaštite ljudskih prava, a na kojem su sudjelovali saborski zastupnici tih izbornih jedinica. Kontaktima s medijima, osigurale smo kontinuirano informiranje javnosti o provedbi projekta.

Nakon održanih fokus grupa i sastanaka organizirane su press konferencije na kojima su također sudjelovali predstavnici lokalne samouprave, saborski zastupnici, predstavnici OCD-a, te svi građani uključeni u projekt u svakoj od pet lokalnih zajednica (sve konferencije bili su iznimno dobro medijski pokrivene). Projekt je dodatno medijski popraćen i intervjuima koji su dani lokalnim novinama, i radio postajama. Uz to Ljubica Matijević Vrsaljko i Sanja Sarnavka gostovale su u televizijskoj emisiji Cenzura u kojoj su predstavile slučajeve diskriminacije s Visa te informirale javnost o Antidiskriminacijskom zakonu i Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći. Kako je Cenzura kontakt emisija gledatelji su imali priliku uključiti se u emisiju, zvati i postavljati gošćama pitanja ili davati svoje komentare.

Na temelju prikupljenih podatke iz svih pet lokalnih zajednica, transkripta fokus grupa i sastanaka te slučajeva diskriminacija koje su prikupile naše odvjetnice izdale smo knjigu Putovima diskriminacije. Autorica, Sanja Sarnavka, knjigu je osmislila kao svojevrsni instrument/alat zagovaranja, u kojoj je objedinjen sav materijal, a sadrži i najinteresantnije slučajeve diskriminacija. Knjiga je tiskana u 500 kopija koje su distribuirane na okruglom stolu u Zagrebu, te su poslane zastupnicima izbornih jedinica u koje ulaze zajednice u kojima je projekt proveden, predstavnicima organizacija civilnog društva, medija, nositeljima vlasti na lokalnoj i nacionalnoj razini kao i partnerskim organizacijama.

Uz knjigu tiskan je i letak s najvažnijim rezultatima projekta i preporukama u 2500 primjeraka koji su također distribuirani svim važnijim akterima u zajednicama; predstavnicima lokalne samouprave, medijima, lokalnim institucijama – policiji, sudstvu, centrima socijalne pomoći, maloljetničkim sudovima, sudionicima fokus grupa i sudionicima okruglog stola.

Kao završnu aktivnost organizirali smo okrugli stol 10. prosinca 2009., doduše nakon isteka roka projekta, ali zato što smo rezultate projekta htjele povezati s dva, za nas vrlo važna događaja, a to su Međunarodni dan ljudskih prava i otvorenje Kuće ljudskih prava Zagreb.

Time smo htjele upozoriti na brojne diskriminacijske prakse u Hrvatskoj, a činilo nam se sasvim primjereno to učiniti baš na Međunarodni dan ljudskih prava i u novootvorenoj Kući ljudskih prava. Osim toga na otvorenju smo očekivale brojne osobe iz političkog i kulturnog života Hrvatske kao i brojne predstavnike medija, čime smatramo da smo osigurale dodatnu promociju i vidljivost rezultata projekta.

Slike s okruglog stola u Visu.

Slike s okruglog stola u Zagrebu, održanog 10. prosinca 2009., prilikom otvorenja Kuće ljudskih prava Zagreb

„(Ne)sudjelovanje mladih Hrvatske u građanskom aktivizmu i volonterskom radu“

Babe su uz financijsku potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva provele preliminarno istraživanje s ciljem otkrivanja osnovnih razloga (ne)sudjelovanja mladih u građanskom aktivizmu i volonterskom radu. Formalni partner na projektu bila nam je omladinska grupa Legalis, Inicijativa mladih za ljudska prava sudjelovala je u terenskom istraživanju, transkripciji rezultata i edukacijama, a s Institutom za društvena istraživanja surađivali smo kod izrade uzorka istraživanja, upitnika i interpretacije podataka.

Osnovna svrha istraživanja bila je utvrđivanje i analiza osnovnih značajka pasivizacije i depolitizacije mladih u manjim i izoliranijim zajednicama.

Posebni ciljevi istraživanja bili su:

1. detektirati razloge depolitizacije i pasivizacije mladih u konkretnim zajednicama
2. opisati uzroke nesudjelovanja mladih u društvenom i političkom životu zajednica
3. detektirati probleme mladih prilikom realizacije potreba za aktivnijim sudjelovanjem u društvenom i političkom životu zajednica
4. detektirati najprisutnija područja kršenja ljudskih prava mladih te utvrditi i analizirati povezanost kršenja prava mladih s njihovom depolitizacijom i pasivizacijom u konkretnim zajednicama
5. ustanoviti potrebe mladih za aktivnijim angažmanom u zajednici i to posebice kroz volonterski rad
6. detektirati kritične točke nastale u raskoraku između potreba mladih za sudjelovanjem u društvenom i političkom života zajednica i problema zbog kojih mladi ne sudjeluju u većoj mjeri u radu organizacija civilnog društva, niti se volonterski angažiraju radi rješavanja nekih problema zajednice.

Za potrebe ovog preliminarnog istraživanja koristili smo kvalitativnu metodu fokus grupa. Fokus grupe smo provele u Vukovaru, Gračacu, Visu i Zagrebu, a razgovarale smo s ukupno 78 mladih. Osim fokus grupa u navedenim gradovima B.a.B.e. su provele i fokus grupe u Dalju, Pakracu, Kninu i Čakovcu, stoga je broj mladih obuhvaćenih ovim projektom bio daleko veći. Istraživanje je bilo akcijskog tipa jer smo u provedbene aktivnosti uključili nekoliko grupa mladih za koje smo osmislile i provele edukaciju o volonterstvu, građanskom aktivizmu, participativnoj demokraciji, nenasilnoj komunikaciji, zakonodavnom zagovaranju te edukaciju o terenskom istraživanju.

Projekt u cijelosti je zamišljen kao interakcija s mladima i kao metoda njihovog aktivnijeg uključivanja u različite aktivnosti u svojim zajednicama. Tijekom razgovora u fokus grupama struktura pitanja imala je za cilj potaknuti mlade na promišljanje o razlozima njihovog nedovoljnog angažmana te na aktivniji angažman
Rezultati istraživanja su mapirali potencijalno najprisutnije razloge zbog kojih mladi ne sudjeluju, (a prema samoprocjenama bi željeli) – što može biti od velikog značaja za budući rad organizacija civilnog društva koje se bave javnim zagovaranjem na lokalnoj razini, posebice kod zagovaranja prava mladih. Neposredni učinak na ciljanu skupinu je zasigurno element informiranja, najme mnogi sudionici fokus grupa nisu znali da postoji Nacionalna politika za mlade, obaveza lokalne samouprave da osniva Savjete za mlade, nisu poznavali rad MMH i drugih nacionalnih, ali i lokalnih organizacija mladih i za mlade.

„Active Citizens for a Better Europe - Trening za trenere iz participativne demokracije“

U sklopu projekta Aktivni građani za bolju Europu u organizaciji Association for European Partnership, Babe su provele jednodnevni Trening za trenere iz participativne demokracije te organizirale okrugli stol i konferenciju za medije pod nazivom „Važnost aktivnog građanstva u demokratskom društvu“.

Opći cilj ovog projekta bio je doprinijeti razvoju građanstva EU te razvoju europskog identiteta utemeljenog na zajedničkim vrijednostima i demokratskim principima s ciljem poticanja zajedničkog razumijevanja.

Tim trenera/predavača - Sandra Pernar iz udruge GONG, Gordan Bosanc iz CMS-a i Suzana Kunac iz B.a.B.a. – oformljen je s namjerom da se sudionicima treninga pruže i praktična i teorijska znanja. Jednodnevni trening je održan 14. rujna 2009 godine. Između ostalog na treningu su obrađene sljedeće teme: osnovni principi demokracije, komunikacijske vještine, koncept aktivnog građanstva, institucije Europske unije te je obrađena politika EU na primjeru rodne ravnopravnosti. Tijekom čitavog treninga, naglasak je bio na ulozi i odgovornosti građanstva u procesu kreiranja demokratskog društva. Na treningu je sudjelovalo 27 osoba i to prvenstveno studenata i članova nevladinih organizacija. Na kraju treninga svim su sudionicima podijeljeni certifikati. Dio projektnih aktivnosti bio je i okrugli stol te konferencija za medije „Važnost aktivnog građanstva demokratskom društvu“, održane 15. i 18. rujna 2009. Godine.

Slike s „Treninga za trenere“ održanog 14. rujna 2009. godine.

„Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u Republici Hrvatskoj“

Od lipnja 2007. godine B.a.B.e. provode projekt “Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u Republici Hrvatskoj”, projekt je finaliziran javnom akcijom Silovana, održanom na Cvjetnom trgu 25. studenog 2009. godine.

Projektom se željelo utvrditi slabe točke implementacije zakona vezanih uz seksualno nasilje, a analizom samih zakona upozoriti na manjkavosti u odnosu na međunarodne standarde. U tu svrhu formiran je stručni tim pravnica u kojem su Ana Garačić, zamjenica predsjednika

Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prof.dr.sc. Ksenija Turković, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, dr.sc. Ivana Radačić, Europski sud za ljudska prava, odvjetnice Ljubica Matijević Vrsaljko i Ines Bojić, te stručne suradnice Sandra Benčić, Nada Peratović i Dubravka Rovišnjak. Stručni tim napisao je preporuke kojima se predlažu mjere poboljšanja zakonodavnog okvira i procedura koje će žrtvama seksualnog nasilja osigurati primjeren pristup i zaštitu od daljnjih povreda njihovih ljudskih prava.
U sklopu projekta provedeno je i istraživanje stavova policijskih službenika prema žrtvama silovanja. Osamdeset (80) policijskih službenika sa područja Zagreba, Splita, Vukovara i Vinkovaca ispunilo je upitnik kojim se mjeri prihvaćenje mitova o silovanju. Istraživanje je pokazalo da su policijski službenici niže stručne spreme, koji nisu pohađali dodatnu edukaciju o tim problemima, spremniji vjerovati u mitove o silovanju i nepovjerljiviji su prema žrtvi.

Rezultate istraživanja postojeće sudske prakse vezane za seksualno nasilje kao i analize zakonodavstva predstavili smo na okruglom stolu 8. lipnja 2009. godine u Zagrebu. U suradnji sa Uredom za ravnopravnost spolova Vlade RH organiziran je okrugli stol Ukidanje stereotipa i diskriminacije žena – seksualno nasilje u zakonskim procedurama u Hrvatskoj na koji su bili pozvani predstavnici relevantnih ministarstava, nevladinih udruga, te mediji.

U suradnji sa Pravosudnom akademijom Ministarstva pravosuđa RH 16.lipnja 2009. organizirali smo radionicu za suce/sutkinje i državno odvjetništvo na kojoj smo predstavili neke rezultate, ali i preporuke za poboljšanje postojećih zakonodavnih okvira. Za potrebe radionice naš pravni tim osmislio je i edukativne materijale koji će Pravosudna akademija koristiti i za buduće radionice na ovu temu. Cilj nam je bio osigurati rodno osjetljiv i nediskriminirajući pristup žrtvama seksualnog nasilja od strane stručnjaka koji se sa žrtvama neposredno susreću radi procesuiranja počinjenog kaznenog djela.

Javna akcija *Silovana*

U sklopu projekta “Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u Republici Hrvatskoj” i u suradnji s Vladinim uredom za ravnopravnost spolova, Babe su organizirale akciju pod nazivom *Silovana*. Akcija je održana na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, 25. studenog 2009. na zagrebačkom Cvjetnom trgu, cilj akcije je bio senzibilizirati državne institucije na probleme s kojima se suočavaju žene žrtve seksualnog nasilja prilikom prijave ili procesuiranja kaznenog djela silovanja.

Kampanja je osmišljena u suradnji s Uredom za ravnopravnost spolova Vlade RH, studijom Bruketa & Žinić i medijima. Tom kampanjom smo ciljano utjecale i osvješćivale javnost o težini problematike nasilja u obitelji i potreba žrtava nasilja (isticale smo kako se silovanje i drugi najteži oblici nasilja, upravo događaju u braku i izvanbračnoj zajednici od strane poznatih, a ne nepoznatih muškaraca) te smo educirale i senzibilizirale novinare/ke koji prate ta područja. Tijekom same kampanje, jasno smo istakle ulogu medija u prevenciji i sprečavanju obiteljskog nasilja te skrenule pozornost na nužnu potrebu zaštite privatnosti i identiteta žrtava nasilja.

Ključan problem kojeg smo isticale je upravo problem seksualnih zločina u obitelji jer seksualno uznemiravanje, silovanje i drugi seksualni zločini najjasnije pokazuju kako je teško utjecati na odbacivanje predrasuda koje su se stoljećima prenosile i učvršćivale u svijesti

pojedinaca i zajednice. Akcijom smo upozorile da bez obzira na više od dva desetljeća borbe za ženska ljudska prava feminističkog pokreta u Hrvatskoj i danas osjećaj srama i vlastite krivnje opterećuju žrtvu, a ne počinitelja seksualnog delikta. Na zagrebačkom Cvjetnom trgu, također smo nastojale senzibilizirati državne institucije prema ženama žrtvama nasilja, gdje su nam se osim predsjedničkih kandidata Vesne Pusić i Ive Josipovića pridružile i mnoge druge osobe iz javnog kulturnog života, kao i mnogobrojni novinari i novinarke. Tijekom akcije podijelile smo brošure u kojima, među ostalim, upozoravamo o predrasudama i mitovima o silovanju te informiramo o zakonom propisanim pravima koje ima žena žrtva silovanja i ostalih seksualnih delikata.

Za potrebe kampanje osmišljen je i web portal www.silovanje.org na kojem su posjetitelji mogli ostaviti svoje komentare te pronaći osnovne informacije za sve žene koje traže pomoć.

Slike s akcije ***Silovana,*** održane 25. studenog 2009. godine na Cvjetnom trgu.

Rezultati projekta „Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u RH“:

1. provedeno **istraživanje stavova policijskih službenika prema žrtvama silovanja** (80 policijskih službenika sa područja Zagreba, Splita, Vukovara i Vinkovaca ispunilo je upitnik kojim se mjeri prihvaćenje mitova o silovanju)
2. **provedena analiza sudske prakse u Hrvatskoj u slučajevima seksualnog nasilja**; (analizirano je 20 presuda Vrhovnog suda RH, te 36 presuda Županijskih sudova u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Vukovaru, Karlovcu i Općinskog suda u Zagrebu)
3. organiziran **okrugli stol na temu SEKSUALNO NASILJE U ZAKONSKIM PROCEDURAMA** (u suradnji s Uredom za ravnopravnost spolova Vlade RH

organiziran je okrugli stol na koji su bili pozvani predstavnici relevantnih ministarstava, NGO-a, kao i predstavnici medija i gdje su predstavljeni rezultati istraživanja i analiza, kao i preporuke
4. organizirana radionica za suce/sutkinje i državno odvjetništvo na temu **SEKSUALNO NASILJE U ZAKONSKIM PROCEDURAMA** u suradnji s Pravosudnom akademijom Ministarstva pravosuđa RH
5. javnost je putem medija informirana o rezultatima istraživanja
6. tiskano je 2000 brošura s relevantnim informacijama o projektu i rezultatima, ali i sa informacijama kome se obratiti za pomoć
7. tiskano je 1000 plakata
8. snimljen je radijski jingle
9. isplanirana i provedena javna akcija **SILOVANA** s ciljem osvještavanja javnosti o problemu diskriminacije žrtava seksualnog nasilja

„Trkom u EU: novi odgovori na stara pitanja“

B.a.B.e., zajedno s partnerima iz Mreže mladih Hrvatske i Akademijom za politički razvoj, provele su projekt ***Trkom u EU: novi odgovor na stara pitanja,*** koji je financirao Grad Zagreb.

Cilj projekta bio je smanjiti euroskepticizam mladih pružanjem relevantnih i pravovremenih informacija o Europskoj Uniji, vrednotama i standardima EU, načinu njezinog funkcioniranja i promjenama koje će dogoditi kada Hrvatska postane njezina punopravna članica. Projekt se provodio u dvjema gimnazijama grada Zagreba (V. i X. gimnazija), a ciljana skupina bili su nam zagrebački gimnazijalci/ke (učenici 3. i 4. razreda).

Na interaktivnim radionicama bile su obrađene teme vrednota i standarda EU, načina funkcioniranja Europske unije te promjena koje će se dogoditi kada Hrvatska postane članica, povijest, institucija EU, te funkcioniranja EU (proces donošenja odluka i sl.). Također, na radionicama smo se bavili i temama za koje smatramo da su iznimno važne mladim ljudima jer se direktno odnose na njih i njihovu budućnost - politika i programi za mlade (mogućnosti obrazovanja), rodna ravnopravnost (rodna diskriminacija, rodne uloge i sl.).
Osim radionica u sklopu projekta organizirale smo i okrugli stol u Europskom domu **„Trkom u EU – mladi u zadnjim redovima?“** na kojem su, uz Suzanu Kunac i Eminu Bužinkić, govorili Vesna Pusić,predsjednica Nacionalnog odbora za praćenje pregovora Republike Hrvatske s EU, Mirjam Katulić, ravnateljica Uprave za potporu procesu pristupanja Republike Hrvatske s Eu i David Hudson, otpravnik poslova Delegacije Europske komisije u RH.
Za predstavljanje značajnog istraživanja o stavovima građana RH o Europskoj uniji pod naslovom "*EU +?-: Odnos građana Hrvatske prema pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji*" zadužena je bila **Suzana Kunac**. Spomenuto je istraživanje pokazalo vrlo visak postotak mladih koji izražavaju izrazito euroskeptične stavove.
Neka od pitanja na koja su sudionici okruglog stola pokušali dati odgovore su: Zašto gotovo 40% osoba mlađih od 26 godina ne podržava članstvo Hrvatske u EU?;

Proistječu li navedeni stavovi mladih iz njihove nedovoljne informiranosti i tko je zadužen za njihovo informiranje o EU temama?; Na koji se način spomenuti programi provod e i da li su rezultati zadovoljavajući?; Promišljaju li mladi kritički vlastitu budućnost zbog frustracija s kojima se trenutno susreću: velikog udjela mladih među nezaposlenima, loša zastupljenosti u političkom procesu, marginalizacija mladih u javnom prostoru, teškoće pri dodjeli prostora za djelovanje udruga mladih - i koja je njihova perspektiva?

Radionice V. i X. gimnazija**.**

Okrugli stol „Trkom u EU – mladi u zadnjim redovima?“

2. Programski stup II – Prevencija i borba protiv rodno uvjetovanog nasilja

1. „Legaline“ - pružanje egzistencijalne, pravne i psihosocijalne pomoći ženama žrtvama nasilja i dr. oblika diskriminacije.

Legaline su pokrenute u drugoj polovini 1995. i jedan su od najstarijih projekata B.a.B.e.-a koji radi bez ikakvih prekida. Program Legaline uključuje pravno i psihološko savjetovanje žena žrtava nasilja. Pravno savjetovanje podrazumijeva:

- **Telefonsko savjetovanje** - tri puta tjedno naše pravnice pružaju ženama besplatne telefonske pravne savjete (utorkom i četvrtkom između 17 i 19 sati i srijedom između 10 i 21 sati)
- **Savjetovanje pute e-maila, pisama i upita na web stranici -** pravnice iz našeg pravnog tima dva puta tjedno, u trajanju od po 3 sata odgovaraju na pisane pravne upite žena
- **Osobno savjetovanje -** pravnice iz našeg pravnog tima dva puta tjedno, u trajanju od sat vremena odgovaraju na usmene pravne upite žena te pomažu u pripremi pravne dokumentacije.
- **Pravno zastupanje -** odvjetnice iz našeg pravnog tima na sastancima pravnog tima i predstavnica ureda, jednom mjesečno, odabiru jedan od pristiglih slučajeva sa zamolbom za zastupanje (po kriterijima specifičnosti slučajeva i imovinskog cenzusa prijavljenih), te pružaju nadalje sve potrebne odvjetničke usluge po preuzetom slučaju.
- **Psihološka pomoć – telefonsko savjetovanje -** psihologinja zaposlena u uredu pruža usluge psihološkog telefonskog savjetovanja, 2 sata dnevno, radnim danom.
- **Psihološka pomoć – terapijski susreti individualni -** psihoterapeutkinja, vanjska suradnica, pruža usluge individualnog psihoterapijskog savjetovanja, 2 sata tjedno.
- **Psihološka pomoć – grupe samopomoći -** psihoterapeutkinja, vanjska suradnica, vodi psihoterapijske grupe samopomoći (koje se sastoje od 10 do 12 žena), jednom tjedno u trajanju od 2 sata. Ovakve grupe kao psihološka metoda su posebice efikasne u psihoterapiji žena žrtava nasilja koje perzistiraju u sindromu žrtve ili su izložene institucionalnom nasilju sustava pri pokušaju ostvarenja svojih prava.
- **Supervizija volonterki (2 sata tjedno):** psihoterapeutkinja, vanjska suradnica, vodi superviziju volonterki, u ukupnom angažmanu od 2 sata tjedno – dva puta mjesečno supervizijska grupa u trajanju od po 2 sata i dva puta mjesečno 2 sata za individualno mentorstvo i superviziju. Supervizija je nužna pri ovakvom radu kako bi se osigurala podrška pri suočavanju sa stresom kojeg on uzrokuje.

Glavni rezultati 2009.:

- Tijekom 2009.god. dali smo *više od 1613 pravnih savjeta telefonom*. Uzevši u obzir da je otprilike četvrtina poziva od ukupne brojke, opetovani pozivi istih osoba, možemo reći da je putem ove aktivnosti uslugu primilo otprilike 1125 žena žrtava nasilja.

- Tijekom 2009.god. dale smo *više od 156 pravnih savjeta E-mailom, putem Web stranice i pismima.*
- Tijekom 2009. god. dali smo *više od 78 pravnih savjeta osobnim savjetovanjem*.
- 7 žena žrtava nasilja (lošeg imovinskog stanja) dobilo je uslugu besplatnog odvjetničkog zastupanja.
- Psihološku pomoć dobilo je 45 žena, 4 muškarca i devetero djece (srednjoškolaca i studenata).
- Tijekom 2009.god. ukupno je smješteno 50 osoba.
- 11 volonterki dobilo je ukupno 70 sati supervizije (i mentorstva) te četiri dvodnevne edukacijske i motivacijske radionice.

Tijekom 2009. god. možemo reći da je naše usluge primilo više od 1955 korisnica.

Savjetovanje uključuje probleme zaštite i sigurnosti, seksualnog nasilja, izbjegličkih prava, razvoda, ekonomskih prava, slobode reprodukcije, starateljstva nad djecom, nasljedstva i zapošljavanja. Žene koje trebaju razne pravne savjete upućivane su na B.a.B.e. iz drugih ženskih organizacija, centara za socijalnu skrb te preko službe telefonskih informacija. Rad pravne savjetodavne linije oglašavan je u brojnim TV i radioemisijama u kojima su B.a.B.e sudjelovale, kao i u novinskim člancima objavljivanim o našoj udruzi. Pored telefonskih pravnih savjeta, naše pravnice primaju žene i osobno prema dogovoru. Sve više žena javlja se za savjet putem e-maila (babe@zamir.net). Od pokretanja projekta do danas B.a.B.e. su pružile besplatne pravne savjete tisućama žena.

2.Vodič *Ne želim živjeti u nasilju*

B.a.B.e. su u 2009. godini tiskale vodič *Ne želim živjeti u nasilju*, potaknute prvenstveno iskustvom naših pravnica, koje je pokazalo da je jedan od najvećih problema osoba koje nam se obraćaju za pomoć nedovoljna informiranost o svojim pravima, o proceduri brakorazvodnog postupka, postupcima koji se tiču odluke o roditeljskoj skrbi i uzdržavanja, ovlastima i dužnostima nadležnih tijela (prekršajnih sudova, općinskih sudova, centara za socijalnu skrb, policije i drugih).
Zbog navedenih razloga odlučile smo izraditi vodič „Ne želim živjeti u nasilju“ kojim se na jednostavan i razumljiv način informira žrtve nasilja o njihovim pravima i načinu ostvarivanja tih prava, procedurama postupka oko razvoda braka, svih postupaka oko donošenja odluke o skrbi nad djecom, ostvarivanja prava na uzdržavanje u sudskom postupku i izvan njega, pravni put koji se tiče prekršajnih i kaznenih postupaka radi nasilja u obitelji, te korisne adrese i upute o institucijama i službama kojima se žrtva u takvim situacijama može obratiti za pomoć.

VODIČ je predstavljen javnosti 14.09.2009. god. i distribuiran (zdravstvene, obrazovne ustanove i ustanove socijalne skrbi) na području Grada Zagreba. Za korisnike/ce je besplatan. Tiskan je u 5000 komada, a sadrži sve adrese organizacija i ustanova koje se bave problemom nasilja u obitelji.

Nositelji projekta: B.a.b.e. - Grupa za ženska ljudska prava uz financijsku podršku i suradnju s Gradom Zagrebom, Gradskim uredom za zdravstvo i socijalnu skrb te Povjerenstvom za zaštitu od nasilja u obitelji Grada Zagreba. Autorica Vodiča je Ljubica Matijević Vrsaljko, a

suradnice Zdravka Sadžakov, Ines Bojić, Suzana Kikić, Josip Strmotić. Urednica Sanja Sarnavka.

3.„Slušam, čujem i razumijem“

Projekt ostvaren uz financijsku potporu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u partnerstvu s osnovnom školom Lučko. Projekt „ Slušam, čujem i razumijem“ imao je za cilj poboljšati kvalitetu obiteljskog života te edukacijama osvijestiti i prevenirati sve vrste nasilnog ponašanja i promovirati koncept uspješnog, ravnopravnog i aktivnog roditeljstva.

Projekt je zamišljen kao niz radionica/edukacija namijenjenih nastavnicima, učenicima i roditeljima OŠ Lučko. U sklopu projekta „Slušam, čujem i razumijem“ održale smo pet uvodnih predavanja za roditelje i nastavnike učenika petih, šestih, sedmih i osmih razreda OŠ Lučko. Na uvodnim predavanjima i tijekom čitavog projekta, nudili smo roditeljima usluge besplatne pravne pomoći i individualnog savjetovanja. Osim toga održano je i ukupno 18 radionica za učenike. Okvirni sadržaji radionica bili su: *Vršnjačko nasilja; Konvencija o pravima djeteta; Mediji; Nenasilna komunikacija* itd. Teme pojedinih radionica detaljnije su definirane u skladu s prijedlozima koje su nastavnici i roditelji iznijeli na uvodnim predavanjima. Osim radionica za učenike, održano je i predavanje za roditelje na temu *Opasnosti od interneta* i jedno predavanje za nastavnike na temu *Mobbinga.*

Dio projektnih aktivnosti bilo je i istraživanje koje smo proveli među roditeljima osnovne škole. Osnovni cilj istraživanja bio je saznati koje su to najčešće posljedice razvoda braka i prestanka obiteljske zajednice, kao i istražiti postoji li interes i potreba za osnivanja bračnog i predbračnog savjetovališta za bračne partnere i osobe koje namjeravaju sklopiti brak ili zasnovati partnersku zajednicu. U sklopu projekta tiskale smo 1000 brošura s osnovnim informacijama o projektu i rezultatima provedenog istraživanja, i 1000 letaka čija je svrha bila informirati javnost o Psihološkom i Pravnom savjetovalištu Baba. Brošuru, letke

kao i rezultate projekta predstavile smo 29. siječnja na okruglom stolu „Poticanje uklanjanja svih oblika nasilja“.

Slike s radionica u OŠ Lučko

Slike s okruglog stola „Poticanje uklanjanja svih oblika nasilja“

4.Sigurna kuća - Vukovar

Sigurna kuća otvorena 3. srpnja 2008. godine. Tijekom većeg dijela 2009. u Kući je radilo pet djelatnica (socijalna radnica, psihologinja i domaćica), a njihova je plaća u potpunosti osigurana iz proračuna Vukovarsko-srijemske županije. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi pokriva troškove boravka žrtava nasilja u iznosu od 3200,00 kuna mjesečno po korisnici, a režije se pokrivaju iz donacija građana, pravnih osoba te projekata. U 2009. godini u Kući je zbrinuto 40 osoba od toga je 17 žena i dvadeset i troje djece, sveukupno od otvorenja Sigurne kuće – Vukovar u njoj je zbrinuto 50 osoba.

Evaluacija Sigurne kuće od strane korisnica provedena je prvi puta u 2009., međutim, samo s dijelom korisnica (11 osoba ispunilo je upitnike) no bez obzira na to, dobiveni rezultati biti će od iznimne koristi kako bi dodatno unaprijedile rad Kuće. Iz analize upitnika slijedi da su se gotovo sve korisnice osjećale sigurno za vrijeme svog boravka u Sigurnoj kući, također 91% korisnica smatra da je jedan od rezultata njihovog boravka veća informiranost o službama u kojima mogu potražiti pomoć za sebe, a čak 100% korisnica zna više o službama na kojima mogu potražiti pomoć za svoju djecu (s time da 73% ispitanih korisnica ima djecu).
Velika većina korisnica, također smatra da bolje znaju prepoznati naznake zlostavljačkog odnosa, znaju više o učinku koje zlostavljanje ima na njih same i na njihovu djecu, te smatraju da su sposobnije zaštititi sebe i djecu od zlostavljača. Jedna od aktivnosti koje

provodimo u Sigurnoj kući je i sustavno informiranje korisnica o raspoloživoj društvenoj potpori u smislu pravnih savjeta, zbrinjavanja djece, kriznih savjetovališta, zdravstvene zaštite, mogućnostima zaposlenja itd. - što očito ima pozitivan učinak jer se gotovo sve ispitanice uglavnom ili u potpunosti slažu da im je boravak u Sigurnoj kuću u tom pogledu bio od koristi te su puno bolje upoznate s mehanizmima društvene potpore. Uspjeh naših djelatnica iz Sigurne kuće vidljiv i u tome što 75% korisnica odgovara da se nakon izlaska iz Kuće neće vratiti u istu vezu zbog koje su došle u sklonište.

Dio pitanja u upitniku bila su otvorenog tipa, tim smo pitanjima htjele provjeriti zadovoljstvo korisnica boravkom u skloništu, stručnim osobljem, potporom… Korisnice su u većini slučajeva izrazito zadovoljne svojim boravkom u skloništu (navode da su se u Sigurnoj kući osjećale „dobro“, „ugodno i sigurno“, „pozitivno“ i „lijepo“). Smatraju da su im za vrijeme boravka u Kući najviše pomogli savjeti i razgovor s stručnim osobljem, a također navode da su djelatnice bile i velika podrška njihovoj djeci. Od nedostataka korisnice ističu da Kući nedostaje zaštitar, te stalno zaposlena pravnica i psihologinja. Osim toga nekoliko je korisnica navelo da su imale sukobe s drugim korisnicama, zbog čega je njihov boravak u Kući ponekad bio naporan, uz to, dio se korisnica požalio i na prestroga pravila Kuće kao i na zabranu pušenja.

3. Programski stup III – Promocija političkog koncepta ljudskih prava

VideoTeka ljudskih prava - Crna Kutija

B.a.B.e. su do sada proizvele deset emisija iz serijala Crna kutija, emisije se bave ljudskim pravima i namijenjene su prvenstveno mladima od (približno) 15 do 22 godine. «Crna kutija» je koncipirana tematski, tako da svaka pojedina emisija obrađuje određenu vrstu ljudskih prava. U svakoj emisiji se obrađuje nekoliko dokumentarnih priča mladih ljudi kojima je određeno ljudsko pravo bilo narušeno ili oduzeto, te se njihove priče nadograđuju komentarima stručnjaka koji objašnjavaju o kakvom kršenju ljudskih prava je riječ i njihove priče stavljaju u kontekst zaštite ljudskih prava u Hrvatskoj. Emisije su se prikazivale na drugom programu hrvatske televizije u vrlo kasnom terminu, međutim u kolovozu 2009. godine potpisale smo i novi, povoljniji ugovor s HRT, kojim se Hrvatska televizija obvezala na tri prikazivanja svake od epizoda u naredne dvije godine, nadamo se, u prikladnijem terminu.

Do kraja 2009. snimljeno je ukupno deset emisija:

1. Pravo na seksualnu edukaciju (2007., Nacionalna zaklada)
2. Pravo na zdravstvenu zaštitu (2008., Nacionalna zaklada)
3. Pravo na obrazovanje (2008., Nacionalna zaklada i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa)
4. Pravo na zdrav okoliš (2008., Nacionalna zaklada)
5. Pravo na različitost – ksenofobija i rasizam (2008., Nacionalna zaklada)
6. Prava nacionalnih manjina (2008., CNF)
7. Pravo na život bez ropstva - trgovanje ljudima (2009., Vladin ured za ljudska prava)

8. Pravo na sudjelovanje u odlučivanju – studentska pobuna (2009., Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa)
9. Trgovina ljudima II (2009., Vladin ured za ljudska prava)
10. Nasilje u obitelji (2009., CNF)

Posljednje tri dokumentarne emisije su snimljene u 2009. godini, Pravo na sudjelovanje u odlučivanju uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, Trgovina ljudima II uz financijsku potporu Vladinog ureda za ljudska prava te Nasilje u obitelji uz financijsku potporu CNF-a. Emisije o trgovini ljudima II i nasilju u obitelji biti će montirane u 2010. godini.
Emisije planiramo staviti na našu internetsku stranicu te tako dodatno motivirati učenike i učenice na korištenje novih tehnologija.
Projekt planiramo završiti u 2010. godini i to izdavanjem DVD seta na hrvatskom i engleskom jeziku kao i izradom sažetog priručnika s osnovnim informacijama o povijesti ljudskih prava, međunarodnim mehanizmima zaštite i institucijama koje u Hrvatskoj o zaštiti prava moraju brinuti. Priručnik i DVD set su zamišljeni kao priručno sredstvo u nastavi. .

„This baby doll will be a junkie“ - [TBDWBAJ]

„This baby doll will be a junkie“ Projekt nizozemske umjetnice Ulrike Möntmann, koji se odvija paralelno u nekoliko različitih europskih zemalja (Nizozemska, Njemačka, Austrija, Švicarska, Mađarska) u duljem vremenskom razdoblju. Riječ je o audiovizualnom portretu žena, ovisnica o drogama u ženskim zatvorima. Ta je društvena skupina odabrana kao indikator društvenog stanja.
Projekt je realiziran u suradnji Ženske kaznionice u Požegi, Udruge B.a.B.e., Kulture promijene SC-a, Ministarstva pravosuđa RH i Veleposlanstva kraljevine Nizozemske u Zagrebu.

THIS BABY DOLL WILL BE A JUNKIE

Projekt je započeo 27. travnja ispred Galerije SC socijalno angažiranom umjetničkom akcijom This Baby Doll Will Be a Junkie, raznošenja porculanskih lutaka, nastalih u suradnji sa ženama zatvorenicama u Ženskoj kaznionici u Požegi, po javnim mjestima Grada Zagreba.
Sudionici akcije, a kasnije i debate bili su brojni predstavnici iz kulturnog, javnog i političkog života Hrvatske, između ostalih: Nataša Škaričić (moderatorica), Vesna Babić, Barbara Blasin, Iva Kovač, Alexandra Landré, Kristina Leko, Ljubica Matijević-Vrsaljko, Željko Mavrović, Slavko Sakoman, Benjamin Perasović, Robert Torre, Maja Vučić.

Isti dan otvorena je izložba pod nazivom Ljudski park i javna rasprava na temu problema ovisnosti i ulozi socijalno-angažirane umjetnosti u njihovom rješavanju.

Organzacija

Ured B.a.B.e., Ilica 16, Zagreb

Sanja Sarnavka, predsjednica i voditeljica programskog stupa III
Zdravka Sadžakov, koordinatorica i voditeljica programskog stupa II
Suzana Kunac, voditeljica programskog stupa I
Martana Sirovina, voditeljica ureda
Tanja Repalust, voditeljica financija
Mihaela Jović, voditeljica programa Žene i mediji, sporazumni raskid ugovora o radu u rujnu 2009.
Renata Ćuk, zamjena voditeljice programa Žene i mediji i asistentica na antidiskriminacijskom projektu, otkaz ugovora o radu u rujnu 2009.

Ekspertni tim na ugovor o djelu:
Jasminka Horvatić, psihologinja i psihoterapeutkinja
Ines Bojić, odvjetnica
Ljubica Matijević Vrsaljko, odvjetnica, voditeljica pravnog tima B.a.B.e.
Blaženka Divković, pravnica
Milka Marunica, pravnica
Jadranka Bračanin-Szabo, pravnica

Sigurna Kuća Vukovar

Marica Mandić, domaćica, izvanredni otkaz ugovora o radu u studenom 2009.
Biljana Grbavac, domaćica od prosinca 2009.
Katarina Matić, stručna suradnica
Ivana Sučić, stručna suradnica, na porodiljnom od siječnja do listopada 2009.
Valantina Delić, zamjena za Ivanu Sučić

KALENDAR DOGAĐANJA U 2009. GODINI (tribine, okrugli stolovi, radne skupine, rasprave, prezentacije, akcije i sl.)

SIJEČANJ

- 01. - 06.01.2009. – Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji u New Orleansu – Sanja
- 21.01.2009. – Konferencija „Model razvoja ženskog poduzetništva unutar poticajnog poduzetničkog okruženja“ – Velika vijećnica Vukovarsko-srijemske županije, Vukovar

VELJAČA

- 03.02.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija - Sastanak Radne skupine za razgovor s podnositeljem predstavke – Hrvatski sabor – Sanja
- 04.02.2009. – sastanak Medija u uredu BaBa – Sanja
- 05.02.2009. – sastanak s Čilićem u uredu BaBa radi dogovora o pisanju izvještaja za Cards i nastavka suradnje – Suzana, Sanja, Zdravka
- 06.02.2009. – sastanak s partnerskim organizacijama u uredu BaBa radi dogovora aktivnosti u sklopu Phare-a – Zdravka i Suzana
- 13.02.2009. – Sastanak za planiranje IPA-e – PSGO – Vukovar – Sanja, Zdravka, Suzana
- 17.02.2009. – Ured za udruge – Predstavljanje projekata organizacija civilnog društva ugovorenih unutar projekta PHARE 2006 „Omogućavanje aktivnog doprinosa sektora civilnog društva u pretpristupnom procesu“ – EU Info centar – Sanja
- 24.02.2009. – Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija - Sastanak Radne skupine za razgovor s podnositeljem predstavke – Hrvatski sabor – Sanja

OŽUJAK

- 9.,10. i 11.3. 2009. – Strateško planiranje – Pula
- 12. i 13. 2009. – REKOM – Grožnjan – Suzana
- 20.3.2009. – Okrugli stol „Civilna karika“ – u organizaciji udruge Plavi telefon – hotel Arcotel – Zdravka
- 20.3.2009. – Okrugli stol „Rodna ravnopravnost u vremenu ekonomske krize“ – Novinarski dom – Renata
- 26.3.2009. – kazališna predstava „I miss communism“ – Histrioni – Sanja, Suzana, Renata
- 27. i 28.3.2009. – Posjet Sloveniji u sklopu projekta London – Renata

TRAVANJ

- 02.04.2009. – Ručak u Američkoj ambasadi – Javorovac 11 – Sanja
- 02.04.2009. – V – day - Predavanje Eve Ensler – Kino Europa
- 14.04.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – 37. sjednica Vijeća za građanski nadzor – Hrvatski sabor – Sanja
- 20.-24.05.2009. – Phare – Pakrac – Sanja, Suzana, Renata

- 27.04.2009. – Predstavljanje socijalno angažirane umjetničke akcije „This Baby Doll Will Be a Junkie“, Otvorenje izložbe i javna debata, SC-a Zagreb
- 30.04.2009. – Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje – Prezentacija „Suradnja Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje Grada Zagreba i organizacija civilnog društva u razdoblju od 2001. do 2008. godine“

SVIBANJ

- 05.05.2009. – Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi – potpisivanje ugovora za Legaline – Sanja
- 08. i 09.05. – ECJP – Internacionalna radionica “Prekogranična suradnja u kaznenim stvarima i ljudska prava” – hotel International – Sanja, Renata i Martana
- 12.05.2009. – Prezentacija grantova u ambasadi Mađarske – Sanja i Renata
- 13.05.2009. – Ured za ravnopravnost spolova – sastanak s predstojnicom ureda – Renata
- 25.05.2009. - Ured za ravnopravnost spolova – sastanak s predstojnicom ureda u vezi financijske potpore projektu „Seksualno nasilje“ i dogovora o novom projektu – Suzana i Renata
- 26.05.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – 38. sjednica Vijeća za građanski nadzor – Hrvatski sabor – Sanja

- 27.05.2009. – Delegacija Europske komisije u RH – Konzultacije Delegacije s predstavnicima organizacija civilnog društva iz područja političkih kriterija i ljudskih prava u svezi pripreme Izvješća o napretku RH u procesu pristupanja EU za 2009. g. – EU Info Centar – Sanja
- 29.05.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija - Sastanak Radne skupine za razgovor s podnositeljem predstavke – Hrvatski sabor – Sanja

LIPANJ

- 01.- 05.06.2009. – Sudjelovanje na konferenciji vezanoj za Kuću ljudskih prava – Oslo - Sanja
- 02.06.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija - Sastanak Radne skupine za razgovor s podnositeljem predstavke – Hrvatski sabor – Sanja
- 08.06.2009. - Radionica pripreme izvještaja za shemu dodjele bespovratnih sredstava Phare 2006 - Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU - Tanja
- 09.06.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – 40. sjednica Vijeća za građanski nadzor – Hrvatski sabor – Sanja
- 15.-19. 06.2009. – Posjet Kninu u sklopu Phare projekta – Sanja i Suzana
- 19.06.2009. - Javno predstavljanje rezultata istraživanja "Ljudska prava u osnovnim školama - teorija i praksa" - Centar za ljudska prava – Renata
- 29.06.2009. – Okrugli stol Prvih godinu dana provedbe Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije – Postignuća i izazovi, Hrvatskog sabora - Suzana
- 30.06.2009. – Centar za socijalnu skrb Sesvete – promocija priručnika „Kako kada krene naopako – Vodič kroz usluge centra za socijalnu skrb u zaštiti djece i obitelji“ – Europski dom – Zdravka

SRPANJ

- 01.07.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – 41. sjednica Vijeća za građanski nadzor – Hrvatski sabor – Sanja
- 06.07.2009. – Predstavljanje pisanja projekata za EIDHR – EU Info Centar – Suzana i Suzana
- 08.07.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – Sjednica Vijeća za građanski nadzor – Hrvatski sabor – Sanja
- 09.07.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – 32. Sjednica Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost – Sanja
- 16.07.2009. - predstavljanje projekta SOIH - Mreža žena s invaliditetom – hotel Holiday – Renata

KOLOVOZ

- 14.08.2009. **–** Sastanak s gđom. Jelenc iz Američkog veleposlanstva – Suzana
- 31.08.2009. - UNIFEM jugoistocne Europe - domjenak u čast Regionalnog ženskog lobija – Hotel Dubrovnik - Renata

RUJAN

- 02.09.2009. - Predavanje Nj.E. gđe. Tarje Halonen, predsjednice Republike Finske, na temu: " Značajna pitanja vezana za Europu i međunarodnu zajednicu" - Preporodna dvorana HAZU (Opatička 18) – Sanja
- 03.09.2009. - Sastanak s predsjednicom Finske gđom. Tarjom Halonen - Predvidjeni sudionici sastanka su:Sanja Sarnavka, B.a.b.e., Rada Boric, Center for Women Studies, Vesna Terselic, Documenta, Ramiza Memedi, Bolja Buducnost, Zorislav Antun Petrovic, Transparency International Croatia, Tin Gazivoda, Center for Human Rights, Zoran Pusic, Civic Committee for Human Rights, Milorad Pupovac, Member of Parliament – prezentacija rada udruge i diskusija, moderatorica sastanka veleposlanica Finske, gdja Ann-Marie Nyroos.

- 08.09.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija - Sastanak Radne skupine za rad po zaključku – Hrvatski sabor – Sanja

- 08.09.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija – 44. Sjednica Vijeća – Hrvatski sabor – Sanja

- 14. 09.2009. - Prezentacija Vodiča „Ne želim više živjeti u nasilju“ – mali pravni vodič za sve osobe koje žele prekinuti krug nasilja i prostora za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji - Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i Povjerenstvo za zaštitu od nasilja u obitelji u suradnji s Udrugom B.a.B.e. - prostor u kojem će se provoditi „Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji“, na adresi Baruna Trenka 7/I – Sanja i Zdravka

- 14. 09.2009. - Trening za trenere - „Participativna demokracija“ - B.a.B.e. u suradnji sa Udruženjem za Europsko partnerstvo (Association for European Partnership) iz Bugarske provode projekt „Aktivni građani za bolju Europu“ financiran iz programa „Euorpa za građane“. Cilj projekta je doprinijeti razvoju građanstva Europe i osjećaju pripadnosti

europskom identitetu osnažujući razumijevanje koji se temelji na zajedničkim vrednotama i demokratskim principima. – u uredu BaBa – Suzana, Renata, Jelena, Martana

- 21.09.2009. - Odbor za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora organizira tematsku sjednicu (25. sjednicu Odbora) povodom obilježavanja 22. rujna – Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, s posebnim naglaskom na Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji. Na tematsku sjednicu pozvani su saborski zastupnici/ce, predstavnici/ce nadležnih ministarstava, državnih ureda, te nevladinih udruga koje se bave zaštitom žrtava nasilja u obitelji. - zgradi Hrvatskog sabora, Zagreb, Trg sv. Marka 6, u dvorani Stjepana Radića (soba 133, I. kat) – Suzana i Zdravka
- 21.09.2009. – Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom – Promocija publikacije Gradskog vodiča za žene koje su preživjele nasilje – KIC – Renata i Jelena
- 22.09.2009. – Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti – Obilježavanje Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama – Polaganje vijenca u Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 84 – Zdravka
- 28.09. – 02.10.2009. – posjet Visu u sklopu Phare projekta – Sanja, Zdravka i Suzana

LISTOPAD

- 07.10.2009. – Centar za ljudska prava – Radionica ”Universal Periodic Rewiew mehanizam (UPR) – novina u izvještavanju o stanju ljudskih prava” – rasprava o važnosti novog UN-ovog mehanizma za izvještavanje o stanju ljudskih prava i sudjelovanje u pripremi izvještaja i konkretnoj ulozi NVO-a i nacionalnih institucija u okviru ovog mehanizma – prostorije UN-a – Sanja
- 07.10.2009. – Sastanak pravnog tima – ured Baba – Sanja, Zdravka, Ljubica, Ines, Jasminka, Blaženka, Marunica
- 12.10. – 16.10.2009. – posjet Čakovcu u sklopu Phare projekta – Sanja, Zdravka, Suzana
- 20.10.2009. – Općinski kazneni sud u Zagrebu – glavna rasprava u slučaju kaznenog predmeta Mirjane Pukanić - Sanja
- 22.10.2009. – Sanja je imala sastanak u uredu BaBa s konzultanticom UNDP-a gđom. Samarom Andrade, koja je posjetila Hrvatsku u sklopu projekta ”Institucionalna potpora, vidljivosti i podrška u prevenciji i spriječavanju nasilja u obitelji” kojim UNDP započinje s preliminarnom evaluacijom postojećeg stanja u prevenciji i spriječavanju nasilja u obitelji.
- 24.10.2009. – Kanadska ambasada – Okrugli stol povodom posjete guvernera Kanade Michaelle Jean-a Hrvatskoj - Sanja
- 26.10.2009. – Nacionalna zaklada – sastanak zbog odbijanja projektnog prijedloga za Kuću ljudskih prava – Sanja
- 26.10.2009. - Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija - Sastanak Radne skupine za rad po predstavci – Hrvatski sabor – Sanja
- 29.10.2009. – Ured za udruge – Predstavljanje financiranja projekata od strane Europske komisije – Suzana
- 30.10.2009. – Korekom – Beograd – Suzana
- 30.10.2009. – sastanak na HRT-u u vezi potpisianja partnerstva – Sanja i Jelena Šimac

STUDENI

- 05.11.2009. - Nacionalna zaklada i Target d.o.o. – anketa u sklopu Provedbe istraživanja ”Procjena stanja razvoja organizacija civilnog društva u RH u 2009. godini. – Zdravka
- 05. i 06.11.2009. – ToT partnerskih organizacija – Cesi, BaBe, Domine, CGI i Delfin u sklopu projekta za VURS – terme Jezerčica – Suzana i Jelena Šimac
- 19.11.2009. – Ured za ljudska prava – predstavljanje projekta ”Program podrške sustavu suzbijanja trgovanja ljudima u RH” – Hrvatska odvjetnička komora – Sanja
- 24.11.2009. – Povjerenstvo za ravnopravnost spolova i Ženska soba – Okrugli stol ”Seksualno nasilje – potreba za standardizacijom prakse” – hotel Sheraton – Jelana Šimac
- 24.11.2009. – Odbor za ravnopravnost spolova – tematska sjednica ”Život i problemi žrtava nasilja nakon izlaska iz skloništa” povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama – Hrvatski sabor – Zdravka i Ines
- 25.11.2009. – B.a.B.e. - Ulična akcija povodom kampanje ”16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama” u sklopu projekta ”Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u Republici Hrvatskoj” – Trg Petra Preradovića – B.a.B.e.
- 25.11.2009. – Ministarstvo obitelji, branitelja i međunarodne solidarnosti – Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama

PROSINAC

- 03.12.2009. – H-alter – Javni razgovor s predsjedničkim kandidatom Ivom Josipovićem – Novinarski dom Zagreb – Jelena Šimac
- 10.12.2009. – Otvorenje Kuće ljudskih prava i Okrugli stol ”Podizanje lokalnih glasova na nacionalnu razinu: mapiranje područja diskriminacije u pet regija” u sklopu Phare projekta – Kuća ljudskih prava – B.a.B.e.
- 11.12.2009. – Svečana dodjela priznanja ”Rudi Supek” Hrvatskog sociološkog društva, Razvoj ljudske suradnje:prema postmonetarnom društvu? – Stara gradska vijećnica – Suzana
- 12.12.2009. – Ured za ljudska prava – Prigodni program povodom obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava te prezentacija materijala vezanih uz rad organizacije na postavljenim štandovima – Trga bana Jelačića – Suzana i Martana
- 13.-15.12.2009. – SEEMO South East Europe Media Organisation u suradnji s ADA Austrian Development Agency – Regionalna konferencija ”Women, Men and Media”, Sarajevo BiH – Sanja i Korana Radman
- 15.12.2009. Gračac – Radionica s mladima u vezi projekta Nacionalna zaklada – Istraživanja – Suzana